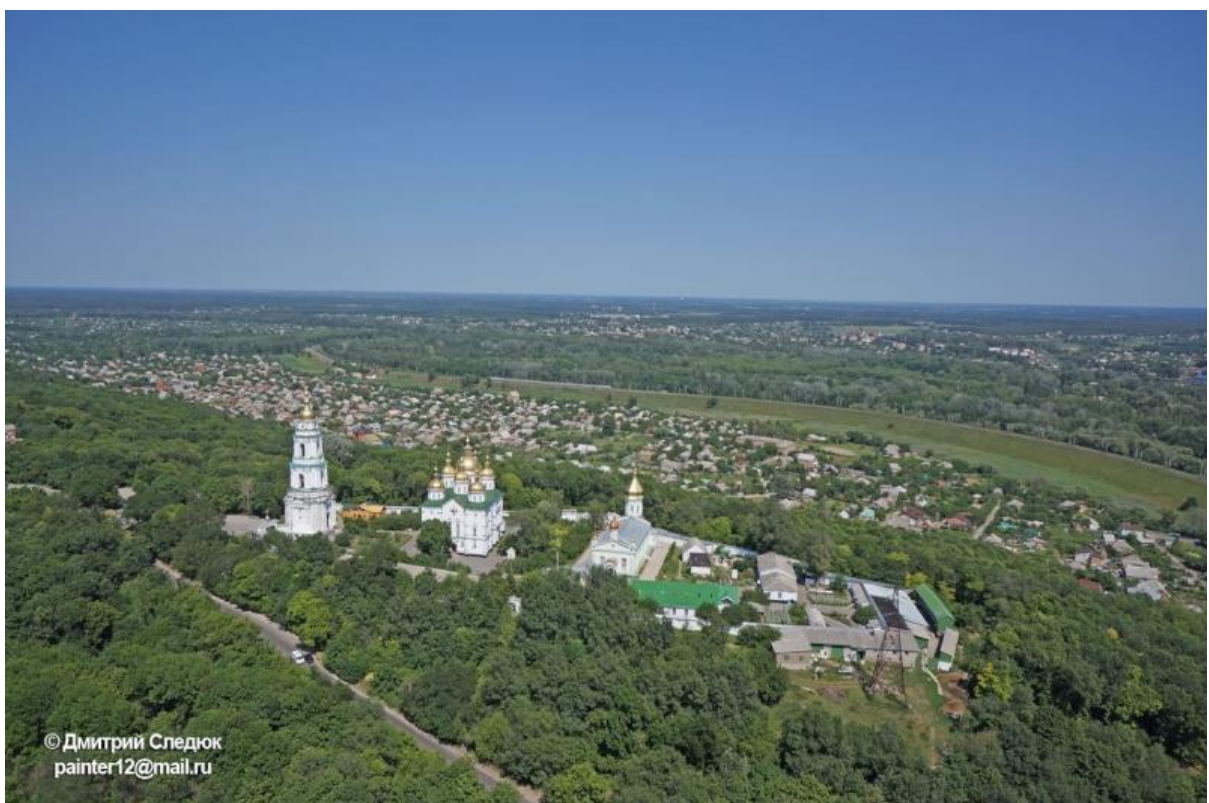

Полтава: від сивої давнини до сьогодення...

Офіційним роком заснування Полтави згідно археологічних досліджень вважається **899 рік**. Але завдяки дослідженням казанського історика Фаргата Габдул-Хамітовича Нурутдінова є відомості про те, що місто Полтава значно старше, ніж це вважалося раніше і поселення на місці сучасної Полтави було ще в **сарматсько-аланський період**.

У 1174 році в Іпатіївському літописі місцевість, де зараз розташоване місто Полтава, згадується як укріплення на річці Лтава.

На початку XV століття згадується Полтава, яка в той час знаходилася під владою литовського князя **Вітовта**.

Вітовт (1350 — 1430) — великий князь литовський. Представник литовської династії Гедиміновичів.

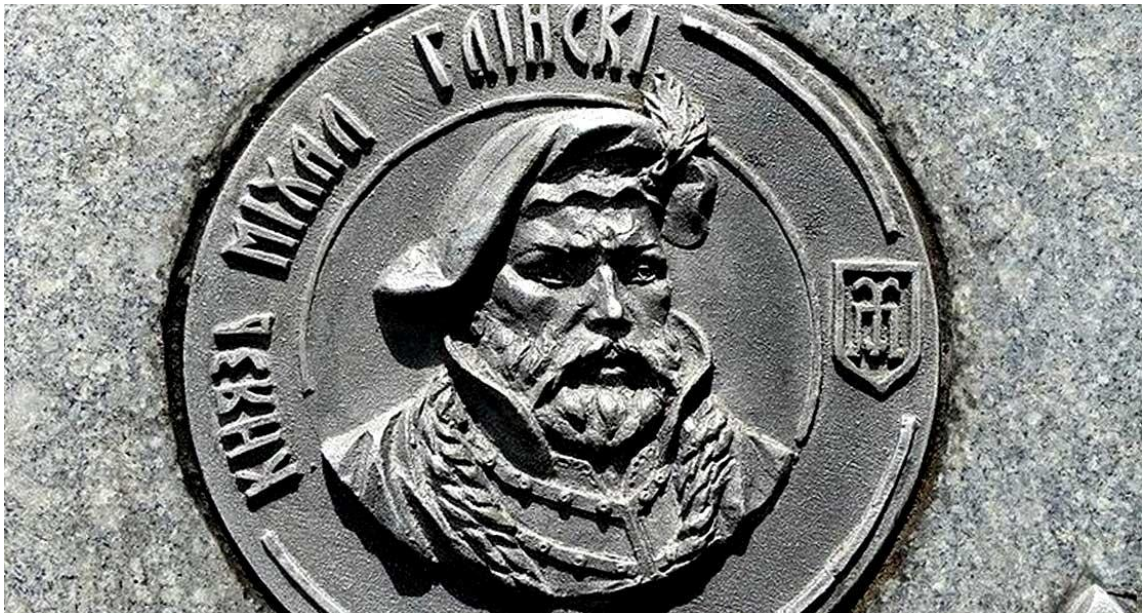
У 1482 році Полтава піддалася нападу кримського хана **Менглі I Гірея**.

Менглі Гірей (1445 — 1515) — кримськотатарський державний, політичний і військовий діяч з династії Гераїв.

З 1503 року Полтава належала князю **Михайлу Глинському**.

Михайло Львович Глинський (1467 — 1534) — руський магнат, воєначальник і державний діяч Великого князівства Литовського і Великого князівства Московського, князь з роду Глинських.

У 1508 році Полтава була в нього відібрана польським королем **Сигізмундом I** за участь в антипольських повстаннях. Однак пізніше все ж таки була повернута родині Глинських.

Сигізмунд I Старий (1467 — 1548) — король польський і Великий князь Литовський, Господар і Спадкоємець Русі з династії Ягеллонів.

У 1537 році господарем Полтави став зять Глинських - **Байбуза**. У 1630 році Полтава віддана **Бартоломею Обалковському**, в 1641 році вона перейшла до **Станіслава Конецпольського**.

Станіслав Конецпольський (1591-1646) — польський шляхтич, воєначальник і державний діяч Речі Посполитої. Представник шляхетського роду Конецпольських гербу Побуг.

В 1646 році – господар Полтави - **Ярема Вишневецький**.

Яре́ма-Миха́йло Вишневе́цький (1612, м. Лубни-1651, м. Паволоч) — державний та військовий діяч Речі Посполитої з литовсько-руського роду Вишневецьких, князь та магнат.

До 1569 Полтава перебувала у складі Великого князівства Литовського.

З 1569 року Полтава у складі Польщі.

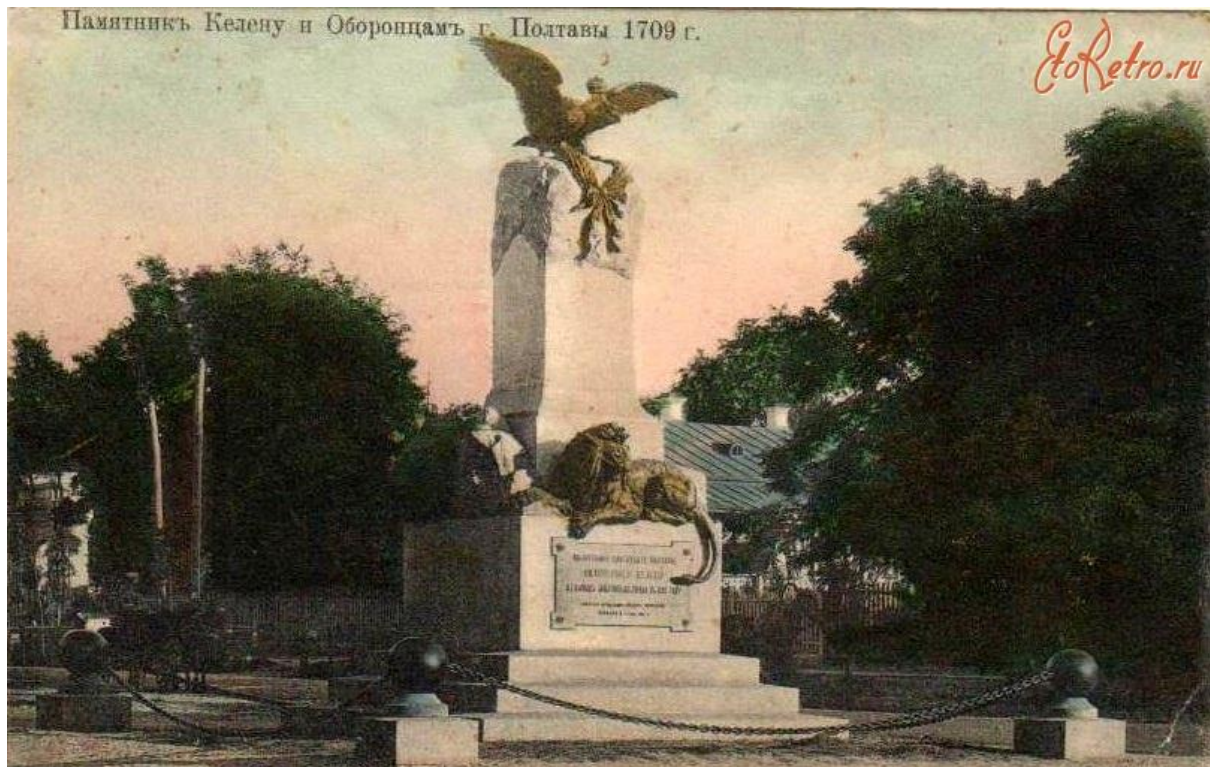

З 1667 – Полтава у складі Росії.

У 1709 році російський гарнізон у Полтаві під керівництвом полковника **А. С. Келіна** витримав тримісячну облогу шведських військ, відбивши ряд штурмів.

Олексій Степáнович Кéлін (Келен) (†1715) — російський генерал-майор. Комендант залоги в Полтаві в період Великої Північної війни.

Відома на весь світ Полтавська битва відбулася недалеко від міста **27 червня 1709 року**, під час цієї битви російська армія Петра I розгромила армію до того непереможного шведського короля Карла XII.

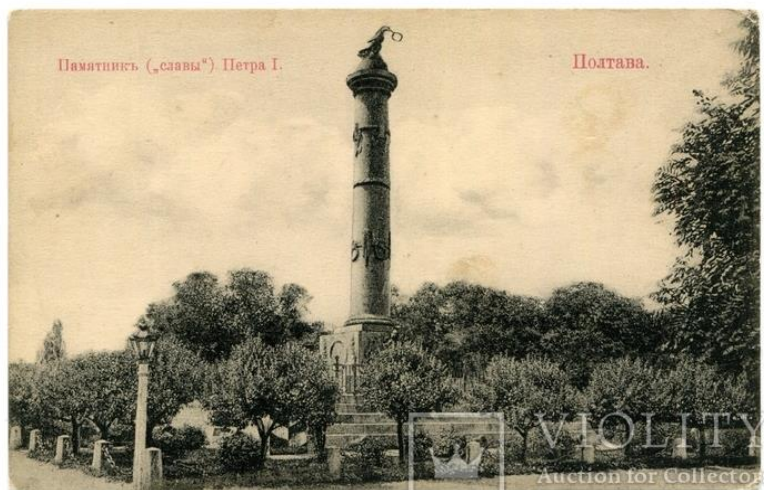

Полтавська битва стала поворотною в тогочасній європейській історії, на два століття визначивши подальшу долю України.

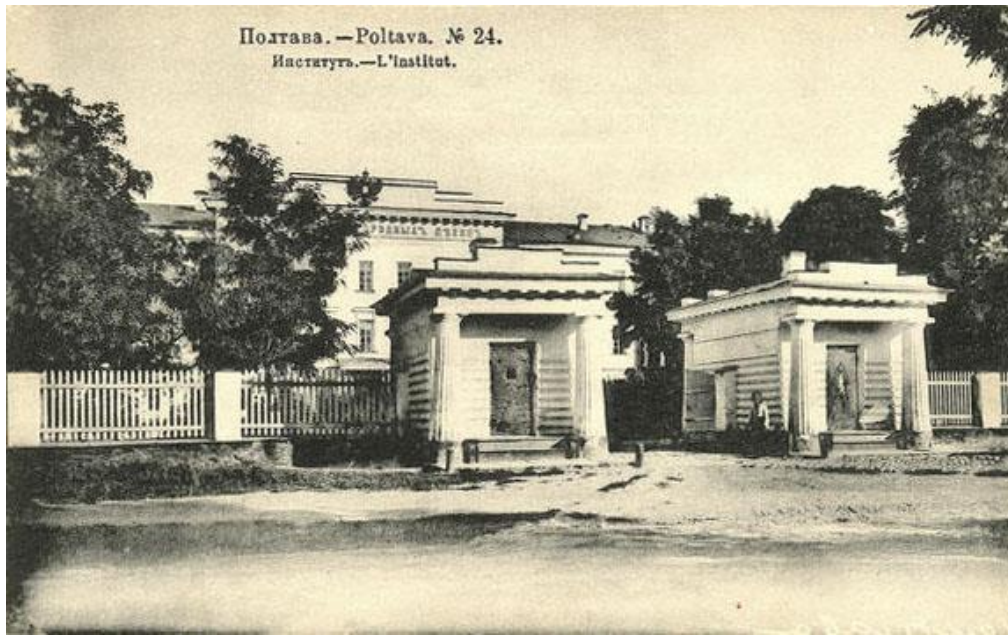
У зв'язку зі **100-річним ювілеєм Полтавської битви** центр губернії почав забудовуватися кращими зодчими як «малий Петербург».

Відтоді сучасна Полтава успадкувала свою центральну частину — унікальний ансамбль **Круглої площі**.

Збагачена величною історичною спадщиною, провінційна Полтава

перетворилася на унікальний осередок духовного життя.

Освітньою основою міста стали **інститут шляхетних дівчат** (сьогодні тут розташований Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»),

чоловіча гімназія (науковий ліцей № 3 Полтавської міської ради),

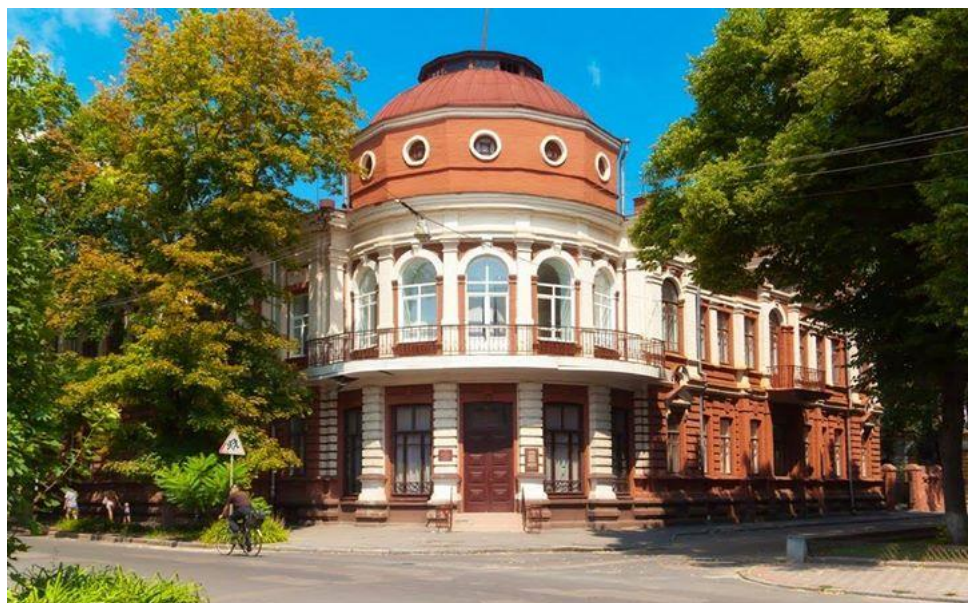
повітове училище (комунальне підприємство «Полтававодоканал»),

**духовне училище
при Хрестовоздви-
женському
монастирі,**

**кадетський
корпус,**

**губернська
публічна
бібліотека
(державний архів
Полтавської
області).**

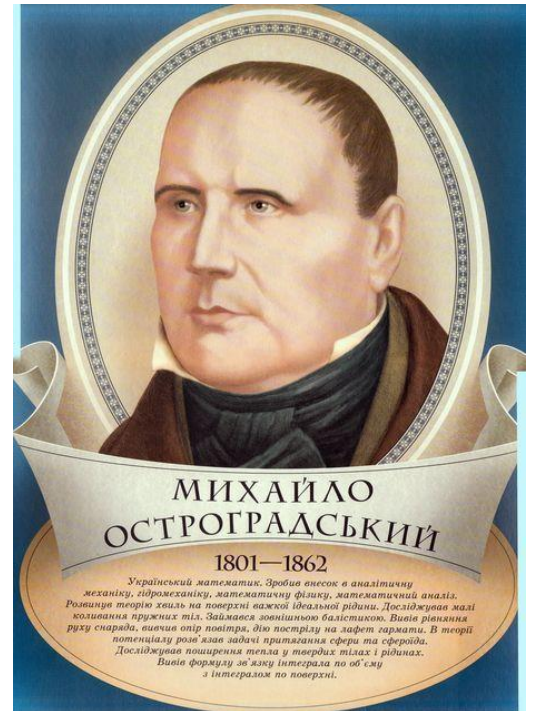

В українських Афінах, як називали тоді Полтаву, вчилися
й формували свій майбутній творчий
геній

математик

Михайло

Остроградський,

письменник-

байкар

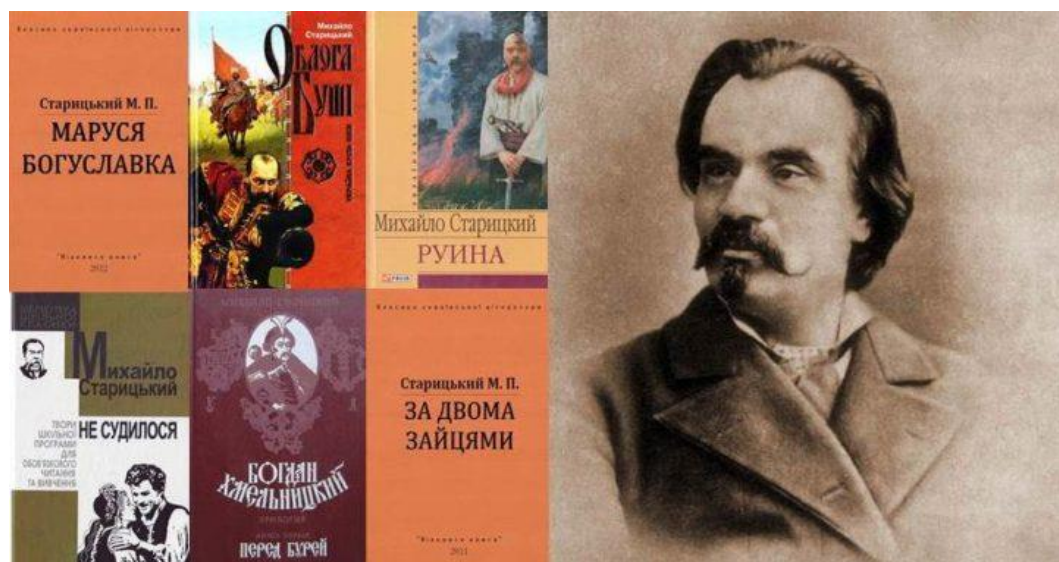
Леонід Глібов,

письменник

та драматург

Михайло
Старицький,

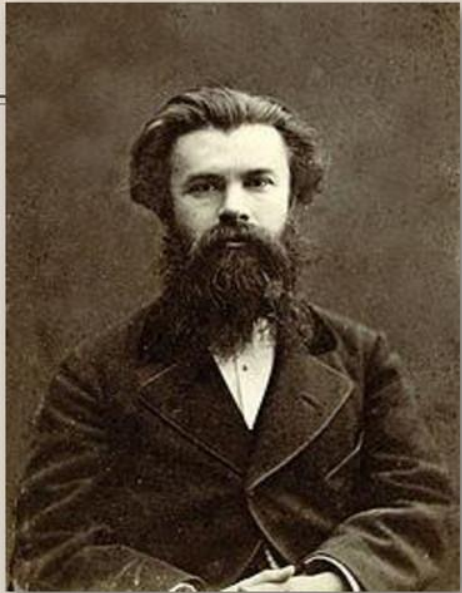

наш ушавлений
Микола Гоголь,

вчений
і громадський діяч
Михайло Драгоманов.

Михайло Петрович
Драгоманов (або Драгоманів)
(6 (18) вересня 1841[1], м.
Гадяч — 20 червня (2 липня)
1895, м. Софія) —
український публіцист,
історик, філософ, економіст,
літературознавець,
фольклорист, громадський
діяч, представник відомого
роду українських
громадських і культурних
діячів Драгоманових.

В Полтаві оселилися чи періодично працювали такі
видатні інтелектуали, як

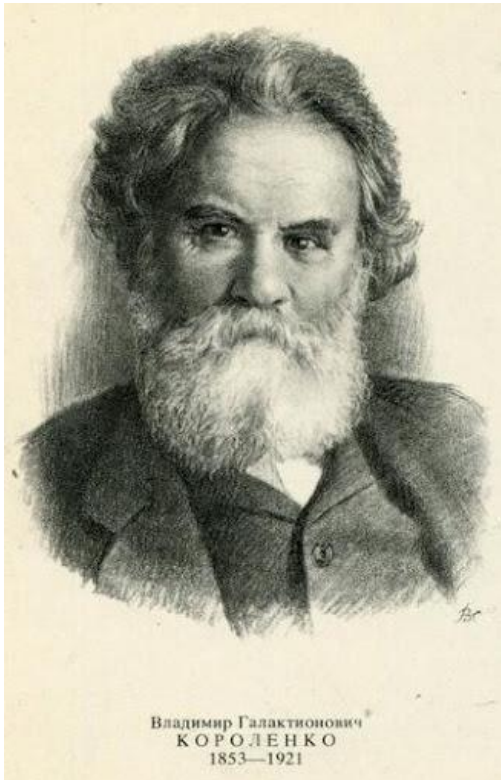
Панас Мирний (біографія)

- Панас Мирний (Панас Якович Рудченко) народився 13 травня 1849 року в родині бухгалтера повітового казначейства в місті Миргороді на Полтавщині. Незначною була освіта Панаса Рудченка, бо після кількох років навчання в Миргородському парафіяльному, а потім у Гадяцькому повітовому училищі чотирнадцятилітній хлопець йде на власний хліб.

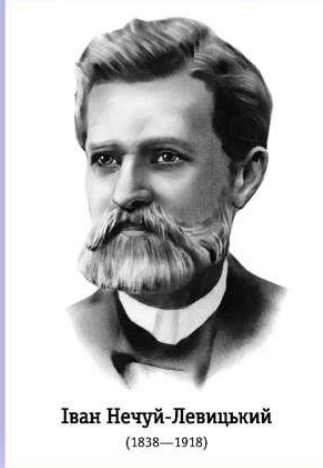
письменники
Панас Мирний,

**Іван Нечуй-
Левицький,**

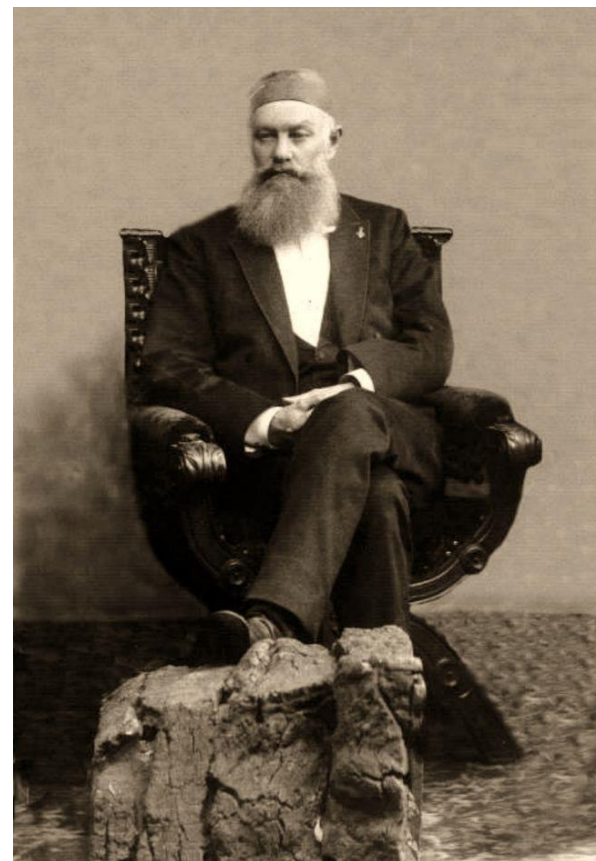
природознавець, основоположник
наукового генетичного
грунтознавства та зональної агрономії
Василь Васильович Докучаєв,

І. Нечуй-Левицький та його повість «Хайдашева сім'я»

Художник повинен бути в своїх
творах дзеркалом громади, але
дзеркалом високої ціни, в котрому
б одбивалась життя правдива...
добре спорядкована й згруповна,
освідчена вищою ідеєю.

І. Нечуй-
Левицький

Визначний діяч

- **Вернадський Володимир Іванович** – український філософ, природознавець, мислитель, засновник геохімії, біогеохімії та радіогеології. Один із засновників Української Академії наук. Засновник першої наукової бібліотеки в Україні.
- Збагатив науку глибокими ідеями, що лягли в основу нових провідних напрямків сучасної мінералогії, геології, гідрогеології, визначив роль організмів у геохімічних процесах. Для його діяльності характерні широта інтересів, постановка кардинальних наукових проблем, наукове передбачення.

видатний вчений **Володимир Вернадський**,

Микола Іванович Вавілов

- Центри походження і різноманітності культурних рослин досліджував М.І. Вавілов. Під його керівництвом у 20—30-х роках XX століття здійснено численні експедиції в різні куточки нашої планети. Вони встановили центри різноманітності для різних видів культурних рослин

геніальний селекціонер та генетик **Микола Вавілов**.

НА СКРИЖАЛЯХ
NA-SKRYZHALYAH

Микола Васильович Скліфосовський – один з найвизначніших українських хірургів другої половини ХІХ століття довгий час жив та працював в Полтаві.

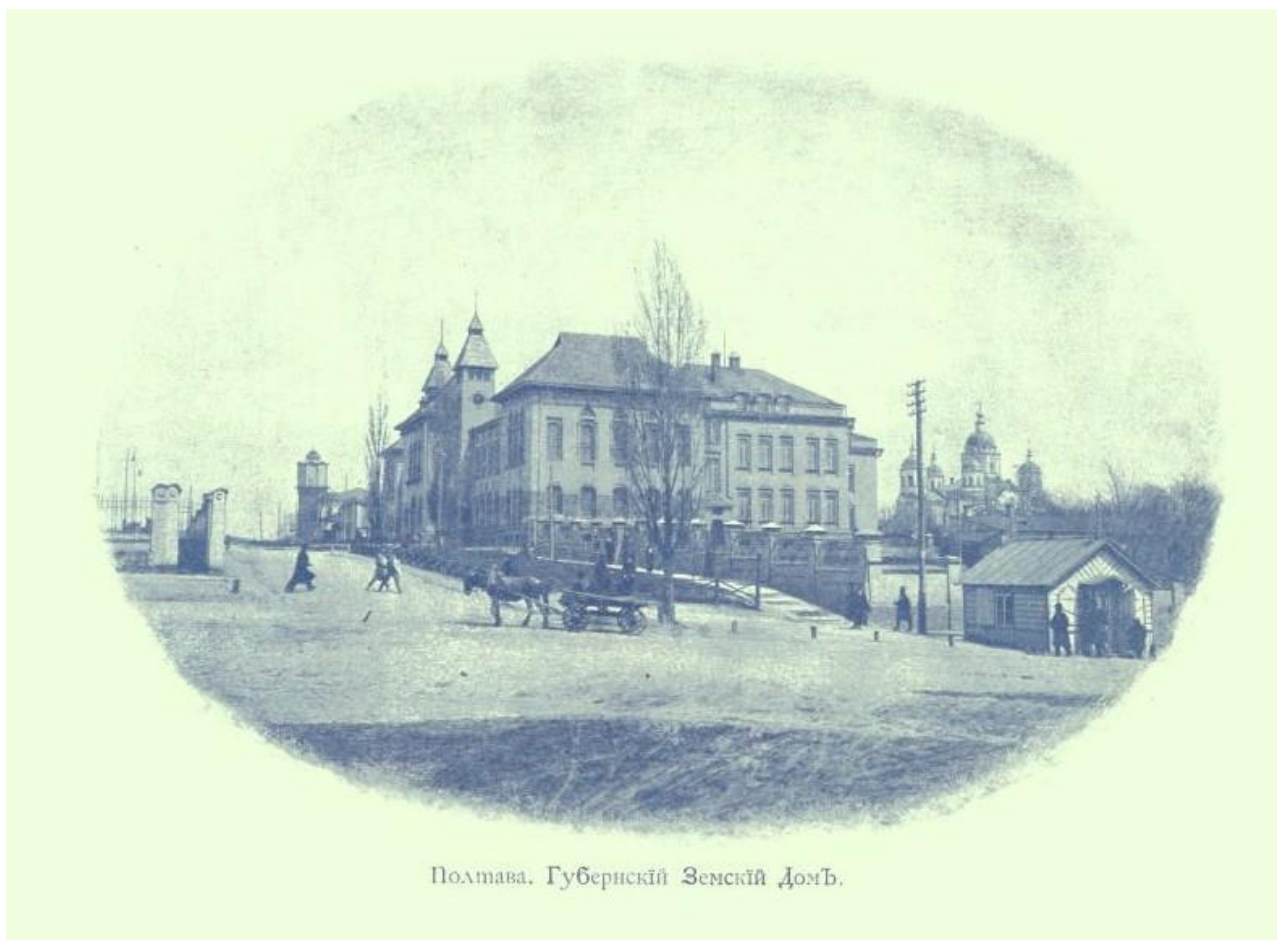
Полтавська обласна лікарня імені М.В.Скліфосовського.

Пам'ятник

М.В.Скліфосовському на території обласної лікарні.

В 1891 році був створений **природничо-історичний музей** Полтавського губерньського земства.

Відкриття у 1903 р. пам'ятника І. Котляревському об'єднало в Полтаві провідну інтелігенцію України.

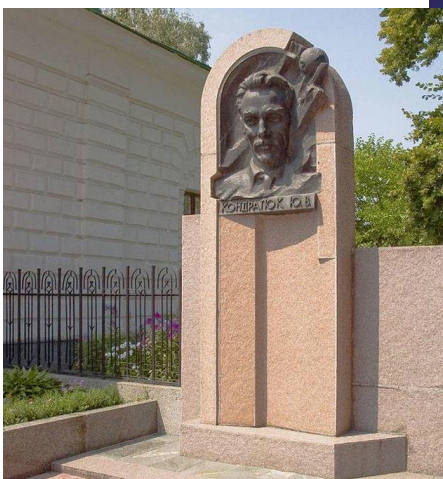
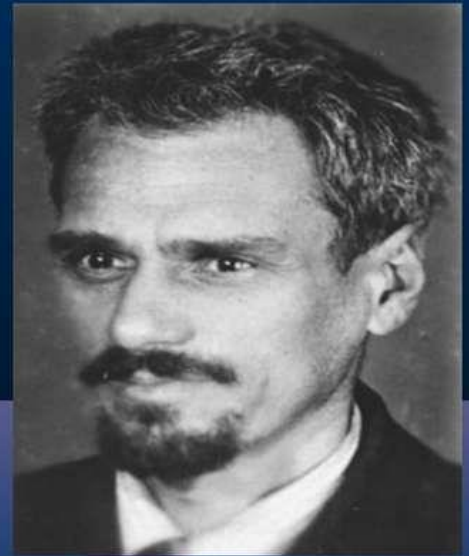
У революційних подіях 1917-1920 рр. Полтава не стала політичним центром, її духовний потенціал у той час відзначався ідейними злетами, належно оціненими лише в кінці ХХ ст.

20-ті роки ХХ ст. Уродженець Полтави **Юрій Васильович Кондратюк** у 4-х зошитах розраховує можливості космічних польотів у міжпланетному просторі. В подальшому він стане одним із піонерів ракетної техніки й теорії космічних польотів.

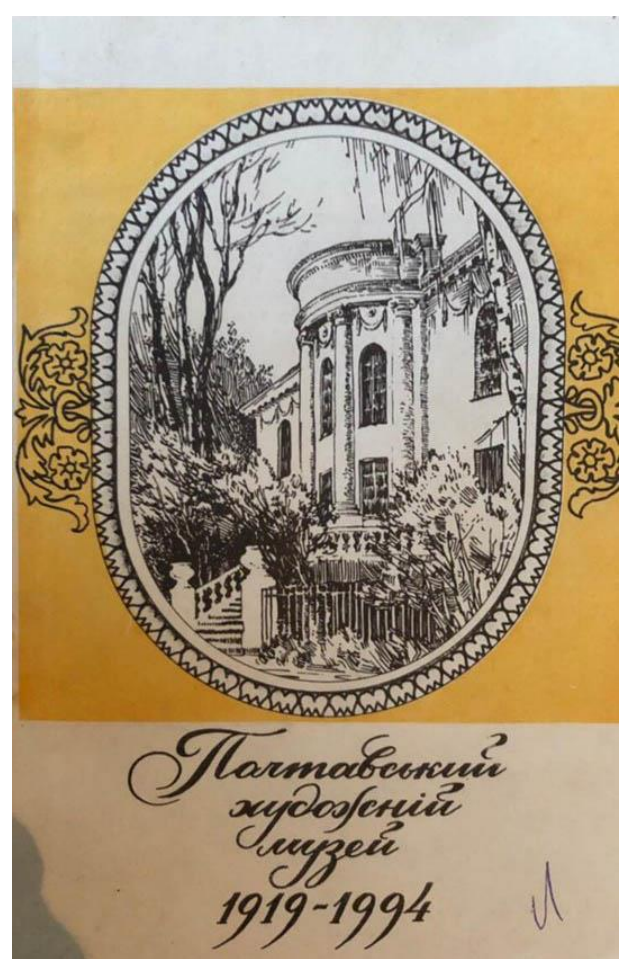
Юрій Кондратюк

- Уродженець Полтавщини Юрій Васильович Кондратюк. Справжнє ім'я – Шаргей Олександр Гнатович.
- Його роботи започаткували космічні програми в США та СРСР.

В 1919 році в Полтаві відкрився **художній музей**. Фундатором музею став молодий вчений Михайло Якович Рудинський. Основу музейної збірки склала колекція творів художника Миколи Ярошенка, яка прибула до Полтави у 1917 році.

В 30-х роках в Полтаві працювало 35 бібліотек, 11 клубів, 4 музеї, 2 театри і 2 кінотеатри, капела бандуристів на чолі з **Г. Хоткевичем** (на її основі у Києві згодом створили капелу бандуристів України).

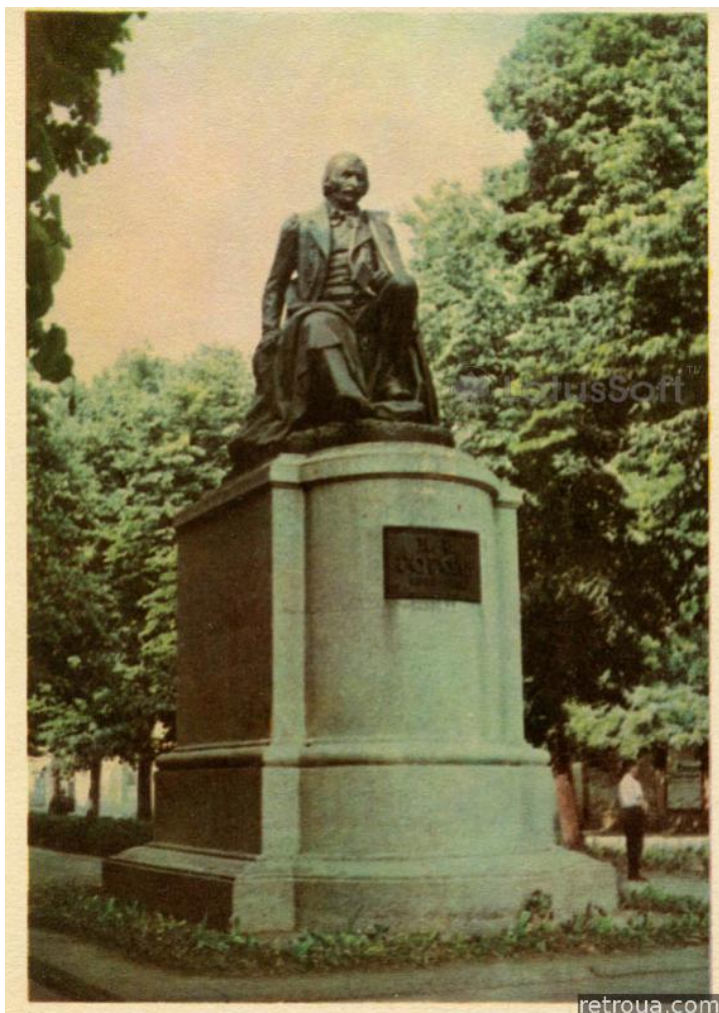
В 1930 році був створений **науково-дослідний інститут свинарства**.

В 1926 році місто прикрасив пам'ятник **Т.Г.Шевченку** .

А в 1934 році з'явився
пам'ятник **М. В.Гоголю**.

Лихо
фашистської
окупації Полтави,
яка стала штабним
центром групи
армій «Південь»
і яку відвідав
Гітлер,
перетворило
значну частину
досягнень в руїни.

Звільнили Полтаву від фашистів **23 вересня 1943** р.

Післявоєнне відновлення Полтави відбувалося в 1950-х роках.

З 1962 р. вулицями закурсували **перші тролейбуси.**

Символами відродженої духовності полтавців стали нова будова театру ім. М. Гоголя (1958 р.)

і відбудова з руїн, залишених фашистами, унікального будинку краєзнавчого музею (1964 р.).

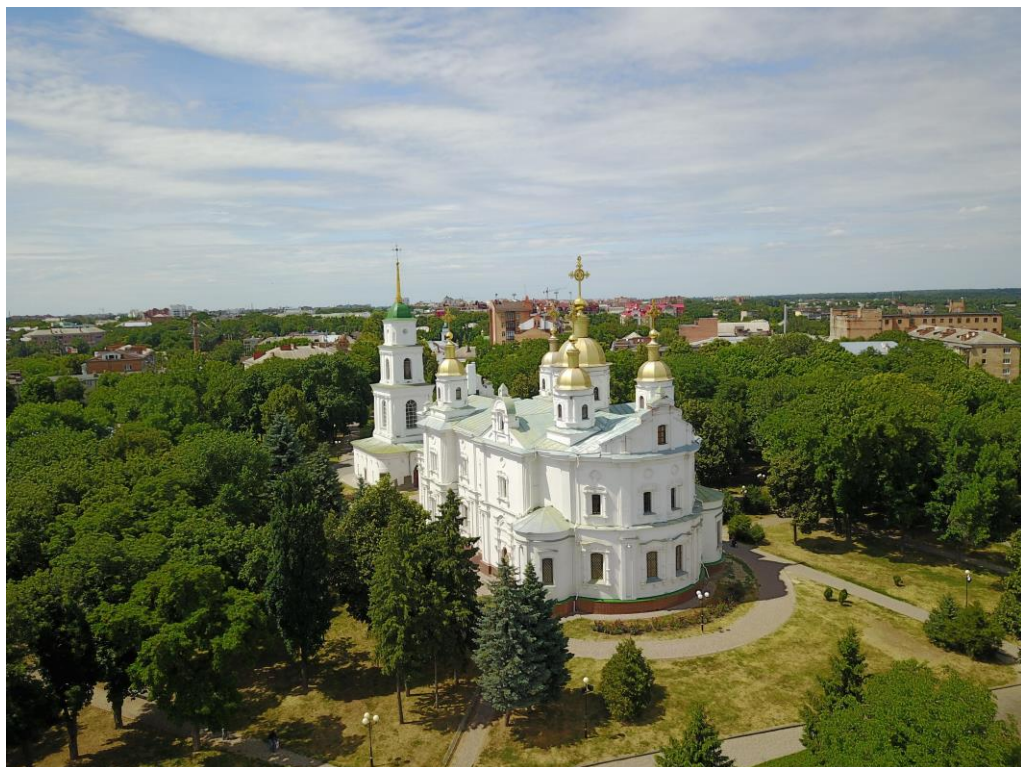

Полтавці свято бережуть славні традиції рідного міста. Воно розбудовується, поліпшується його благоустрій. При цьому робиться все, аби повністю зберегти його **неповторне історико-архітектурне обличчя**.

Біла альтанка.

Свято-
Успенський
кафедральний
собор.

Монумент Слави.

Хрестовоздвиженський
монастир.

Будинок Дворянського і
Селянського банку (сьогодні у
будівлі розташоване Управління
СБУ в Полтавській області).

Маруся Чурай.

Бронзова міні-скульптура відомого українського літературного героя Енея (будівля ЦУМу).

Міні-скульптура на честь банкіра Сергія Хрульова. її "посадили" на спинку лавки перед банком "МБТ Банк".

Новобудови міста.

Вулиця Соборності

Нічна Полтава

